

Drinkwatervoorziening op varkensbedrijven: Wat zijn de eisen?

Het drinkwater in ons land moet aan zeer hoge kwaliteitseisen voldoen. Deze eisen zijn nauwkeurig omschreven in de nieuwe Drinkwaterwet, die sinds juli 2011 van kracht is. Uw waterbedrijf is verantwoordelijk voor de kwaliteit tot aan het leveringspunt (doorgaans de watermeter of de hoofdkraan). Vanaf dat punt heeft het waterbedrijf alleen een controlerende taak. Wat betekent dit precies voor u als varkenshouder?

Jouke bij de Leij

Jouke bij de Leij, technisch specialist bij waterbedrijf Vitens: "Varkenshouders zijn zelf verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van de drinkwaterinstallaties. Vitens en de collega-waterbedrijven zijn wettelijk verplicht om deze installaties periodiek te controleren. Dit gebeurt in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM, voorheen VROM). Bij calamiteiten, zoals het wegvallen van waterdruk of het ontbreken van een terugstroombeveiliging, kan verontreinigd water namelijk terugstromen in de drinkwaterinstallatie en het leidingnet van het drinkwaterbedrijf. Dan kan ook de volksgezondheid in gevaar komen."

Verhoogd risico op microbiologische besmetting

Alle drinkwaterinstallaties zijn ingedeeld in risicoklassen (1 tot en met 5). Hoe hoger de risicoklasse, hoe vaker een controle plaatsvindt. Varkensbedrijven behoren vaak tot klasse 5 omdat er een verhoogd risico is op microbiologische besmettingen. Bij de Leij: "Drinkwaterinstallaties kunnen bijvoorbeeld via drinknippels besmet raken. Vervolgens kan de besmetting in de leidingen van de woning terecht komen, of zelfs in het leidingnet van het drinkwaterbedrijf. Drinkwaterinstallaties op varkensbedrijven worden daarom ongeveer eens in de drie jaar gecontroleerd. Deze controles worden samen met de varkenshouder ingepland. Ongeveer vier weken van te voren sturen wij een brief met een datumvoorstel."

Waar wordt tijdens de controle op gelet?

Voor varkensbedrijven gelden, gezien de risicofactoren, een aantal belangrijke aandachtspunten. "Ten eerste moet altijd een onderbreking aanwezig zijn tussen levering en gebruik, zodat besmet water niet kan terugstromen in de waterleiding. Wanneer het bedrijfsgedeelte rechtstreeks is aangesloten op het waternet, wordt daarom ook altijd nagegaan of er een 'controleerbare keerklep' is aangebracht. Deze terugstroombeveiliging is een soort extra slot op de deur", aldus Bij de Leij.

De wateronderbreking wordt vaak gevormd door een drinkwaterreservoir of een voorraadbak, waarmee tegelijkertijd de watertoevoer geregeld wordt. Een reservoir of voorraadbak dient aan het begin van de toevoerleiding naar het bedrijfs-gedeelte of direct bij binnenkomst van de toevoerleiding in de bedrijfsruimte te zijn geplaatst. Het moet uitgesloten zijn dat water uit een reservoir of voorraadbak terugstroomt

in de toevoerleiding van het drinkwaternet. De controleur zal bijvoorbeeld nagaan of het reservoir is voorzien van een overloopleiding van voldoende grootte. Ook controleert hij of de uitstroomopening van de toevoerleiding voor het vullen van het reservoir hoog genoeg ligt ten opzichte van de overloop. En uiteraard dient het gebruikte materiaal van goede kwaliteit te zijn.

Het reservoir heeft een tweeledig doel, naast het voorkomen van terugstroming van mogelijk verontreinigd water heeft het ook de functie van voorraadvorming. Bij storingen van het openbare drinkwaternet is het drinken van varkens een periode gewaarborgd. Vanuit het oogpunt van de varkensgezondheid is het zeer belangrijk dat een voorraadbakstelsysteem geen broedplaats voor bacteriën kan worden. Dat betekent dat het water nooit lang in een voorraadvat mag staan, dat er geen vuil in mag komen en dat het periodiek goed moet worden schoongemaakt en doorgespoeld.

Beveiliging van apparatuur

Omdat varkensbedrijven tot de hogere risicoklassen behoren, is het daarnaast van belang dat de aanwezige apparatuur goed beveiligd is. In dit verband zijn luchtwassers een actueel voorbeeld. Het water in luchtwassers kan veel bacteriën en afvalproducten van bacteriën bevatten die absoluut niet in het drinkwater terecht mogen komen. Ook als een bedrijf een eigen bronwaterinstallatie heeft, moet goed verzekerd zijn dat het eigen bronwater nooit in het drinkwaterleidingnet terecht kan komen.

Wat als blijkt dat de installatie niet in orde is?

Na het eerste controlebezoek krijgt u een brief waarin de controleur aangeeft of de installatie in orde is. Is dit niet het geval dan wordt, afhankelijk van de situatie en het gevaar voor de volksgezondheid, een termijn afgesproken waarin de aanpassingen verricht moeten zijn. Vervolgens vindt een hercontrole plaats. Is het risico beperkt, dan gaat het waterbedrijf ervan uit dat de installatie voor de volgende periodieke inspectie is aanpast.

Wat kunt u nog meer doen?

Meer informatie over het juiste onderhoud en beheer van drinkwaterinstallaties vindt u in de 'Waterwerkbladen' op www.infodwi.nl.

Zo niet

Deze foto is gemaakt op een varkensbedrijf waar tijdens de eerste controle geen wateronderbreking aanwezig was. Er was toen sprake van een directe verbinding tussen een eigen bron en de drinknippels van de varkens.

Zo wel

Dezelfde varkenshouder heeft na de controle een eenvoudige rode breaktank aangebracht. Dit is een goede en betaalbare oplossing.

De pomp draait meerdere keren per dag, zodat een constante verversing is gewaarborgd. Er is een vrij forse overloop gemaakt, voorzien van een naar binnen gedrukte plastic zak. Zo kunnen insecten niet van buitenaf in de ton komen. Wanneer de vlotter niet goed functioneert, drukt het stijgende water het plastic naar buiten en stroomt de ton over via de overloop.